

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Tư, ngày 13/08/2025.

PHẬT HỌC THƯỜNG THỨC

Bài 162: Phật Bồ Tát dùng tâm chân thành

Chúng ta là những người học Phật, là đệ tử của Phật, là những người niệm Phật cầu sanh Tịnh Độ, vậy chúng ta có dùng tâm chân thành để đối nhân xử thế tiếp vật hay không? Trước đây tôi đi đến đâu chia sẻ Phật pháp, thường có rất nhiều người cứ gặp mặt là lo lấy tiền ra cúng dường. Tôi nói với họ rằng đừng bao giờ như vậy bởi sẽ làm mất đi hình tượng của nhà Phật. Hơn 20 năm qua, mọi người gặp tôi đã thành quen, chẳng bao giờ làm việc đó.

Vừa rồi có một nhóm Phật tử cũng nghe pháp Hòa Thượng và niệm Phật lâu năm đến thăm tôi và tôi đã mời họ bữa cơm trưa. Trong lúc ngồi ăn, tôi đã tranh thủ chia sẻ về cương lĩnh Tịnh Độ mà Hòa Thượng đã dạy. Sau bữa trưa, họ hoan hỉ và mong muốn cúng dường. Tôi không đồng ý và nói rằng chúng ta gặp nhau và chia sẻ Phật pháp chính là sự cúng dường cho nhau rồi, hãy xem đây như một giấc mộng đẹp, đã là mộng thì không phải thật. Lúc ra về tôi lại khuyên họ hãy cố gắng niệm Phật và luôn nỗ lực hết mình làm điều gì đó để cứu giúp chúng sanh khổ nạn.

Quan trọng nhất là chúng ta đến với người thì phải làm cho người tốt hơn, do đó, hãy tận tâm tận lực giúp họ, đừng bao giờ nghĩ ra cách nào đó để chiếm đoạt hay lợi dụng người. Hòa Thượng nói: ***“Học Phật nhất định dùng tâm chân thành, đừng dùng tâm lừa dối để lừa dối chính mình và lừa dối cả người khác. Phải chân, phải thành! Thậm chí là sáu căn tiếp xúc cảnh giới sáu trần cũng không được dùng tâm giả dối mà phải là tâm chân thật. Từ sớm đến tối, trong đời sống chúng ta, chúng ta đối nhân xử thế tiếp vật, nhất định phải dùng tâm chân, dùng tâm thành!”***

Chúng ta phải tự quán sát sẽ biết mắt tai mũi lưỡi thân ý của chúng ta tiếp xúc sáu trần đang khởi ưa thích hay ghét bỏ. Tất cả chỉ là thói quen, người thường lừa dối, thường không thật thì biểu hiện sẽ như thói quen vẫn làm. Người thường chân thật thì lối sống cũng theo đó mà biểu hiện. Thực ra, hướng về chân thành thì khó nhưng hướng về sự giả dối thì dễ bởi xung quanh chúng ta đều đầy rẫy những việc không chân không thành.

Hòa Thượng nói: ***“Phật Bồ Tát dụng tâm hoàn toàn khác với chúng sanh. Chúng sanh dụng tâm không chân không thành còn Phật Bồ Tát thì dụng tâm chân tâm thành. Từ phương thức, thái độ, lễ tiết đối với tất cả chúng sanh cũng hoàn toàn***

khác nhau. Phật Bồ Tát dùng tâm chân tâm thành đạt đến đỉnh cao nhất, còn phàm phu chúng ta thì dùng tâm hư vọng. ”

Vọng tâm là gì? Là vọng tưởng. Khi chúng ta đối nhân xử thế tiếp vật thường vọng tưởng trước, nghĩ ngợi trước. Nếu chỉ dùng ở vọng thì không sao. Nhưng vọng xong, chúng ta lại khởi phân biệt: “*Lời hay dở, tốt hay xấu, hơn hay thua đây?*” Phân biệt xong rồi thì chúng ta chấp trước: “*Lần này mình lỗ rồi, lần này mình thiệt rồi*”. Chấp trước rồi thì phiền não và khổ đau. Phật Bồ Tát cũng dùng vọng niệm để độ chúng sanh nhưng các Ngài chỉ dùng lại ở đó thôi, không phân biệt, không chấp trước. Còn chúng sanh chúng ta ngay khi vọng liền khởi phân biệt, chấp trước.

Hòa Thượng nói: “**Phật Bồ Tát dụng tâm chân thành và nếu chúng ta cũng dùng tâm chân thành thì chúng ta tương ứng với Phật Bồ Tát rồi!**” Từ chỗ này chúng ta biết được vì sao chúng ta tu hành học Phật mà không có được lợi ích? Là vì chúng ta hoàn toàn khác với Phật, các Ngài dùng tâm chân thành, còn chúng ta dùng vọng tâm, phân biệt tâm, chấp trước tâm. Thậm chí có người, càng học lại càng xa rời Phật. Hòa Thượng nói rằng nếu học như vậy thì cuối cùng trở thành oan gia của nhà Phật. Những người học Phật không thành tựu sẽ trở thành oan gia nhà Phật. Những vị này mà phá Phật, hay chướng ngại Phật pháp thì thật là đáng sợ. Vì sao? Vì trong họ không có một chút lòng tin nào!

Cho nên việc phá hoại tín tâm của người đáng sợ hơn là cướp đi mạng sống của họ. Việc này chúng ta phải hết sức cẩn trọng! Nếu hằng ngày chúng ta phá hoại hình tượng Phật, hình tượng Thánh Hiền thì đó chính là phá hoại đi tín tâm của những người xung quanh. Khi những năm đầu tiên tôi mới về đây, người xung quanh từng hù dọa và gây chướng ngại nhưng dần dần, hàng xóm láng giềng trở nên thân thiện, thậm chí còn trông nhà cho tôi.

Nhìn vào hoàn cảnh sống xung quanh, nhìn vào thái độ của người khác đến với chúng ta, chúng ta sẽ biết mình đang sống thế nào! Nếu hoàn cảnh xung quanh thân thiện, thái độ của người là gần gũi thì chính là mình đã làm ra hình tượng của người học Phật tốt, đã làm ra hình tượng của người học chuẩn mực Thánh Hiền tốt. Nhờ đó mà người khác muốn gần gũi.

Tôi đi bầm huyết ở Hội Người mù thì tất cả mọi người ở đó đều rất thân thiện. Khi đến, tôi thường đem rau sạch đến tặng. Vào những ngày sự kiện như sinh nhật hay dịp lễ, tôi cũng có quà. Tôi khuyên họ nên dùng tâm chân thành thì sẽ cảm động được tâm chân thành của người khác. Tại đây, tôi gặp một bác lớn tuổi, từng nghe pháp Hòa Thượng nhiều năm, đến khi bác ấy biết tôi là Vọng Tây cư sĩ thì bác rất ngạc nhiên. Nhưng cái tên Vọng Tây không phải chỉ là danh tiếng, trước khi bác ấy biết tên tôi, tôi đã nhiều lần biểu bác tiền chạy thận. Tôi không nói ra để khoe danh tiếng. Đây mới là phải chân phải thành. Chân là danh bất hư thực. Thành là gây cảm động được lòng người khi làm việc và đối nhân xử thế tiếp vật.

Bây giờ tôi không ở quận 12 Thành phố Hồ Chí Minh nữa nhưng mỗi lần trở về thì nghe mọi người kể là các cô, các bác công nhân vệ sinh hay hỏi thăm tôi, lâu rồi không thấy tôi. Vì sao người ta lại hỏi thăm tôi? Bởi vì tôi không chỉ tặng quà mà còn có rất nhiều cách quan tâm đến họ. Mỗi năm, vào dịp tháng 7 hay Tết tôi đều gửi quà đến với những người trong tổ vệ sinh. Đồ ve chai có thể bán lấy tiền, tôi để riêng từng túi và họ biết là tôi để phần nên họ rất cảm động. Nhân gian chúng ta có câu là “*Đồ cho không bằng cách cho*”.

Hòa Thượng nói: “***Thế nào là chân? Thế nào là thành? Việc này chúng ta phải phân biệt cho rõ! Chúng ta thường nghe một số người nói: “Tôi là thành tâm thành ý! Tôi là dùng tâm chân thành đối với người!” Kỳ thật là họ có chân không? Kỳ thật là họ có thành không? Họ đâu biết hai chữ chân thành là như thế nào? Tăng Quốc Phiên đã đưa ra định nghĩa đối với chữ Thành, định nghĩa này rất đơn giản, rất hay và cũng rất dễ hiểu. Ông nói: “Nhất niệm bất sanh tật vị thành.”***

Hằng ngày chúng ta làm việc, chúng ta tưởng là mình chân thành nhưng mọi sự mọi việc thực ra đều là vụ lợi. Chúng ta cứ nói là vì người nhưng lại vì mình là chính. Như ban nãy tôi nói, nhóm Phật tử đến thăm tôi, đều là lần đầu gặp mặt, họ sẽ sẵn sàng trút hầu bao thết đãi mọi người bữa ăn trưa, nhưng tôi thì không để cho họ làm như vậy, họ gặp tôi là họ được nghe pháp, được ăn uống một cách vui vẻ. Khi họ ra về, tôi nói với họ rằng: “*Đừng nói với ai, hãy coi đây như một giấc mộng đẹp. Mộng thì không có thật! Hãy cố gắng tu hành, làm lợi ích cho chúng sanh, cho những người xung quanh, đừng trở thành người ích kỷ, không quan tâm đến người khác. Như thế không phải là cương lĩnh tu hành của hành giả tu Tịnh Độ*”.

Ông Tăng Quốc Phiên có đưa ra định nghĩa về “*Thành*” là “*Nhất niệm bất sanh tật vị thành*” – nếu có một vọng tưởng khởi lên thì không phải là “*Thành*”. Cho nên Hòa Thượng nhắc nhở chúng ta có hiểu được hai chữ chân thành hay không? Hiểu một cách mơ hồ rồi cũng sẽ làm một cách mơ hồ. Hiểu cho rõ, chân thành làm thì sẽ nhất niệm bất sanh-không có một ý niệm khởi lên. Đây mới gọi là “*Thành*”. Còn nếu gặp ai, cũng đưa lên bàn cân lời lỗ, hơn thua, tốt xấu thì đó không phải là “*Thành*”.

Nếu chúng ta làm chưa được chữ “*Thành*” thì cứ miệt mài mà làm, năm nay không giống thì năm sau sẽ giống. Đến lúc nào chúng ta làm giống tổ sư đại đức thì thành tổ sư đại đức, làm giống Bồ Tát thì thành Bồ Tát, làm giống như Phật thì thành Phật. Còn nếu làm vẫn giống y nguyên một phàm phu thì làm phàm phu. Phàm phu thì đáng đọa lạc, đáng sanh tử thế nào, sẽ đọa lạc và sanh tử như thế đó! Đáng làm heo làm gà thì làm heo làm gà! Đáng làm người nghèo khổ, thiếu văn hóa, sanh nơi biên địa thì sẽ được làm người có hoàn cảnh như vậy!

Hiện tại chúng ta đang nỗ lực làm và cũng có phần hơi giống một chút tuy nhiên vấn đề là ở chỗ, chúng ta chưa làm được lâu dài, lúc thì giống lúc lại không giống, mà làm giống thì ít, làm không giống thì nhiều. Nói như vậy, để chúng ta nhìn rõ tâm cảnh

của mình để đối trị tâm. Nếu chúng ta nghĩ mình đã “Thành” lắm rồi, đã “Chân” lắm rồi là sai đấy! Chúng ta cũng có nhưng quá ít, tần suất không nhiều!

Chúng sanh ở trong cõi Ta Bà, đầy sự ô nhiễm rất mong manh để đến với ba đường thiện nhưng lại rất thânh thang dễ dàng đến với ba đường ác. “*Địa ngục vô môn hữu khách tâm*” – Địa ngục không có cửa mà người ta lại đi tìm. “*Thiên đường hữu lộ vô nhân đáo*” – Thiên đường có lối mà chẳng ai đi. Lối đi là tu tốt 5 giới, đạt trung phẩm 10 thiện trở lên. Nếu không tu không làm tốt thì “*Địa ngục vô môn hữu khách tâm*”.

Hòa Thượng nói: “***Trong tâm trong sạch, tinh khiết, một vọng niệm cũng không có thì tâm này là tâm thành. Tâm thành chính là chân tâm. Trong chân tâm không có vọng tưởng, không có tạp niệm. Bạn có vọng tưởng, có tạp niệm thì tâm này không chân, không thành rồi! Những người thọ Bồ Tát giới là phải dùng tâm chân thành thì mới đắc giới Bồ Tát. Bạn chưa thọ Bồ Tát giới nhưng bạn biết dùng chân tâm, vậy thì, bạn đã phát tâm Bồ Đề rồi. Đó chính là Bồ Tát. Còn thọ Bồ Tát giới thì chưa chắc đã là Bồ Tát. Bạn dùng chân tâm đối người tiếp vật, bạn chính là Bồ Tát thật. Vì sao vậy? Vì bạn chân thật phát tâm Bồ Đề rồi!***”

Hòa Thượng nhắc đến những người thọ Bồ Tát giới. Một khi đã thọ giới thì chỉ cần khởi ý niệm là đã phạm giới. Tham lầy của người mà chỉ cần khởi ý niệm tham, chiếm tiện nghi của người là họ đã phạm chứ không phải thò tay lấy mới phạm. Rất nhiều người cũng đưa theo người khác đi thọ Bồ Tát giới mà không hiểu được rằng mình thọ giới mình có đắc giới hay không? Muốn đắc giới thì phải thật làm! Chưa thọ Bồ Tát giới nhưng biết dùng tâm chân thành để đối nhân xử thế tiếp vật, vậy thì người như thế là Bồ Tát rồi.

Nhiều người thọ Bồ Tát giới đều được đáp y nêu, điều này nhắc nhở người thọ giới phải tu Bồ Tát hành và hành Bồ Tát đạo. Bồ Tát hạnh là Lục Độ Ba La Mật - sáu phép tu của Bồ Tát, tu đến bờ đến nơi đến chốn, đáo bỉ ngạn. Lục Độ gồm “*Bố Thí, Trì Giới, Nhẫn Nhục, Tinh Tấn, Thiền Định, Trí Tuệ*”. Hòa Thượng nói: “***Nếu bạn thọ Bồ Tát giới rồi mà bạn vẫn dùng tâm hư tình giả ý để đối người tiếp vật, vậy thì gọi là Bồ Tát gì đây? Bồ Tát đó nói ra thật là khó nghe! Đó là gạt Phật. Thực tế mà nói, đó là gạt chính mình. Cho nên người học Phật ở ngay trong đời này, muốn có được thành tựu thì nhất định phải dùng chân tâm.***”

Phật thì không thể bị gạt, chúng ta vừa có ý niệm sai thì Phật đã nhận ra chứ không phải là làm ra hành động gì đó rồi tưởng rằng có thể gạt được Phật. Hòa Thượng nhắc nhở chúng ta muốn thành tựu trong đời này thì phải dùng chân tâm, còn nếu vẫn dùng tâm hư tình giả ý thì tưởng là lợi ích chúng sanh nhưng xét lại thì có thật là lợi ích chúng sanh không. Đó chẳng qua là xây dựng bá đồ cho riêng mình trong khi chúng sanh thì chẳng được lợi lạc bao nhiêu.

Cho nên tôi thấy rằng chúng ta là người học Phật thì phải nên tích cực cho đi. Đây là lời Hòa Thượng đã khuyên chứ không phải lời của tôi. Hiện tại bản thân tôi đang tích cực làm. Hôm qua tôi đã giới thiệu cho mọi người về cuốn sách “*Những Tấm Gương Đức Hạnh Việt Nam*”, được in rất đẹp và tôi đã gửi đi 36 quyển tặng và vận chuyển miễn phí đến người nhận tại Đắc Lắc và Gia Lai. Do đó, ai muốn nhận sách thì cứ cho địa chỉ, sẽ được nhận miễn phí sách và cả cước vận chuyển.

Chúng ta là người học Phật thì phải thật làm, do đó, chúng sanh đến với mình, đừng để chúng sanh tốn kém, họ phải được hưởng phước lộc từ chính mình. Chúng ta chân thật tu học, chân thật làm theo Phật thì sẽ hưởng nhờ phước lộc của Phật mà phước lộc của Phật thì không bao giờ cùng tận. Khi chúng sanh đến với chúng ta, chúng ta hãy chia phước mà chúng ta đang có để họ cùng được hưởng nhờ.

Từ nhiều năm nay, sách chúng ta in đều to đẹp, bìa dày, phát hoàn toàn miễn phí, cho đi một cách vô điều kiện. Nhưng lạ lùng là cho người ta không buồn lấy nhưng cái gì được bán hoặc phải tốn tiền để mua thì họ lại xem trọng. Câu kết bài học hôm nay Hòa Thượng nói rằng người học Phật muốn ngay trong đời này có thành tựu thì phải dụng tâm chân thành, đừng vì danh vọng lợi dưỡng, đừng vì hưởng thụ năm dục sáu trần mà làm những việc tổn hại chúng sanh.

Tổn hại niềm tin đối với chúng sanh là đáng sợ nhất. Khi chúng sanh không có niềm tin với Phật Bồ Tát Thánh Hiền thì chúng sanh sẽ rời xa giáo huấn của Phật Bồ Tát và chuẩn mực của Thánh Hiền. Thầy Trần từng nói rằng có những người mở lớp Thánh Hiền, cũng mặc áo Thánh Hiền nhưng phải đóng nhiều khoản tiền. Đây gọi là mượn chuẩn mực Thánh Hiền để làm kinh tế. Họ cũng mở lớp học Phật có thu tiền và cũng lấy giáo huấn của Phật làm kinh tế.

Phước báu của Phật là vô lượng vô biên cho nên chúng ta chân thật thay Phật mà làm lợi ích cho chúng sanh thì không bao giờ thiếu. Đây không phải là lời của tôi mà là lời chỉ dạy của Hòa Thượng. Hòa Thượng đặt câu hỏi rằng cả đời của Ngài là Tam Bất Quản “*Không quản tiền, không quản việc, không quản người*”, vậy mọi người thấy Ngài có việc gì là không làm được không? Đây chính là Hòa Thượng đã xây dựng niềm tin cho chúng ta./.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!